

ДЖОН ХОЛДИНГ КЛОПКА ЗА ШЕПНЕЩИЯ

Превод от албански: Богомил Пеев, 1991

chitanka.info

Допреди акцията в южния край на града аз понасях децата или не им обръщах внимание. Нямам нищо против тях, но не бих седнал и да плача, че нямам собствени. Те бяха нещо, което най-малко ме занимаваше до момента, когато лейтенант Рендъл дойде при мен в аперитива на Тасо. През онази нощ аз седях в бара с едно момиче на име Сали-Ан.

Лейтенантът бе облечен в тъмносин костюм, с раирана връзка и бяла риза. Имаше любезни маниери, никой не би помислил, че е ченге.

Той се представи и попита учтиво:

— Вие сте Ендрю Кармайкъл, нали?

Кимнах с глава. Необикновено жълтите му очи ме гледаха с някакво нежно съчувствие.

— Бих ви бил много благодарен, ако можете да дойдете с мен в града за малък разговор, мистър Кармайкъл.

Бях изпил само половината от второто си martini, а лявата ми ръка си почиваше върху бедрото на Сали-Ан.

— Сега? — попитах аз.

— Именно сега — отвърна Рендъл. Той погледна към Сали-Ан.

— Бихте ли го извинили за малко, госпожице?

Тя блъсна ръката ми от бедрото си и отвърна:

— С удоволствие. Каквото и да е направил, нямам нищо общо с това. За пръв път срещнах тази шумука преди петнадесет минути.

Така става обикновено. Романтиката се изпарява, щом се появи ченге.

Влязохме в патрулната полицейска кола, паркирана до тротоара. Рендъл се качи до мене и кимна на униформения шофьор. Потеглихме.

— Това, за което искам да поговоря с вас — започна той, — е един дребен въпрос, свързан с фалшифицирани пари.

Изпуснах въздишка на облекчение.

— Мисля, че с фалшификациите се занимава федералната полиция, лейтенант.

— Така е. Освен ако случаят има местен характер.

Не го разбирах, но буцата лед в мен започна да се топи. Подправените банкноти никога не са ме привличали. Тази идея винаги ме е отвращавала. Твърде много ми харесват истинските пари, за да мисля за заместители.

Ако лейтенантът беше казал „въоръжен грабеж“, сигурно щях да се обезпокоя. Защото банковият вариант на този грабеж е нещо, за което наистина зная. Аз съм обрал осемнадесет банкови клона през последните години, без да се усъмнят ни най-малко в мене.

Бях горд с успехите си, защото ограбването на банки не е лесна работа. То изисква внимателно планиране, смелост, интелект и фино чувство за време като добавка към една система, разбира се. Това не е лесно, особено когато трябва да мислиш за въоръжената охрана, за апаратите за беззвучна тревога, за скритите фото и телевизионни камери, за патрулиращите полицаи, за истеричните касиерки и куп още непредвидени неща. Да не говорим за основните въпроси: кой касиер в набелязаната банка ще се окаже най-лесен за сплашване, коя банка да избира, по кое време и в кой ден.

Аз се ограничавам със сравнително скромни суми при всяка акция. Стига ми каквото има в чекмеджето на един-единствен касиер. Ни повече, ни по-малко. Такива щети не са толкова важни за банките и техните застрахователни компании. „Откраднати неколкостотин долара? Дори хиляда! Забравете го! Само проверете през нощта дали е заключено хранилището за големите суми!“ Разбирате ли какво искам да кажа? Можете да хвърлите множество малки камъчета в един вир, без да предизвикате особено вълнение, но ако търкулнете в него двутонна канара, ще настъпи ад.

Моята система си беше добра. В местните вестници и радиопредавания цели две години ме наричаха „Шепнещия бандит“ и настояваха пред полицията да направи нещо, за да ме хване. Но аз хвърлях малки камъчета, задоволявах се с дребни улови. Неколкостотин месечно, освен моята редовна заплата, ми осигуряваха всички картини и всички момичета, за които сърцето ми копнееше. Така че можете да разберете моето облекчение, когато лейтенант Рендъл спомена за фалшивите пари. Съвестта ми беше чиста, затова се облегнах на дървения стол и зачаках той да почне разговора.

Първо ми предложи цигара. Когато отказах, той запали една и се наведе встрани от бюрото си, за да пусне клечката в кошчето. След това каза:

— Чудесно е, че сте толкова отзивчив, мистър Кармайкъл. Повярвайте ми, аз се възхищавам от това.

Повдигнах рамене.

— Съдействам ли ви, или съм под арест? Обвинявате ли ме в нещо, лейтенант?

Той изглеждаше шокиран.

— Под арест? Боя се, че не сте ме разбрал добре.

— Вие казахте, че искате да говорите с мене за фалшифициране на пари.

— Съвършено вярно. — Той изпусна къло дим. — И точно това правя. Относно фалшифицирането: обадиha ми се от аперитива на Тасо тази вечер. Казахa, че една фалшива банкнота е била дадена там и аз побързах да проверя.

— Жалко за Тасо — казах аз, — но не виждам какво общо има това с мен?

— Вие бяхте там, нали? И седяхте на бара с вашето момиче?

— Да, но смятате ли го за основание да ми пропилявате вечерта по този начин? Ако искате да ми направите услуга, процедирайте побързо и да свършваме, защото това е последното сътрудничество, което ще имате от моя страна.

Рендъл се ухили, угаси цигарата си в мръсния пепелник върху бюрото и вдигна очи към мене.

— Барманът ми каза, че вие сте този, който е дал фалшивата монета.

Това вече ме изненада. И същевременно ме разтревожи, когато си спомних за прекъснатото ми развлечение със Сали-Ан. Спомних си, че бях платил със стара петдесетдоларова банкнота, на която изображението на президента Грант бе смачкано и мръсно. Знаех по какъв начин е станала моя собственост, но на Рендъл казах невинно:

— Аз?

Той кимна.

— Барманът твърди, че това е единствената петдесет доларова банкнота, която е взел тази седмица.

Сега, когато вече е късно, зная какво трябваше да кажа на Рендъл. Че съм спечелил банкнотата на лотария, тото или някое друго място, което не може да бъде проверено. Вместо това направих груба грешка. С престорено учудване казах:

— Петдесет? Барманът сигурно греши. Аз не съм виждал петдесет доларова банкнота от десет години, лейтенант. Аз съм готвач на аламинуту в денонощния ресторант на Дъглас и работя от полунощ

до осем часа сутринта. Знаете ли много такива готвачи, които пръскат петдесетдоларови банкноти?

— Не — промърмори Рендъл. — Но все пак барманът е абсолютно сигурен, че вие сте му дал банкнотата. Затова ви поканих тук за разговор.

Рендъл спусна клепки и въздъхна. Мисля, че за първи път го видях да примигва. Лицето му изглеждаше съвсем различно, когато затваряше жълтите си очи.

— Е, тогава — каза той, — щом вие не сте дал банкнотата, може би ще ни помогнете малко, мистър Кармайкъл?

— Ще се опитам.

— Кажете ми имената на всички, които познавате, присъствали в аперитива тази вечер. Някой е дал фалшивата банкнота и аз трябва да открия кой е.

Поклатих отрицателно глава.

— Единственото лице, което познавам, е онова момиче Сали-Ан и даже не ми каза второто си име. Вие ги разбирате тези неща. Отивате в бара за едно питие и поканвате някоя мацка за компания. Може би барманът ще ви помогне.

Рендъл въздъхна отново.

— Надявам се.

Станах прав.

— Ще имате ли нещо против, ако се чупя сега?

— Не, разбира се. Но аз мога да ви закарам с колата. Това е най-малкото, което мога да направя за вас. — Полицаят погледна часовника си и добави: — Ще бъда свободен след пет минути, ако желаете, ме почакайте.

— Благодаря — отвърнах. — Не се тревожете. Ще взема такси.

— Както ви е удобно — съгласи се той. Но изведнъж добави с променен тон: — Аз наистина разчитам на тази банкнота от петдесет долара, мистър Кармайкъл. И знаете ли защо? За да ми посочи Шепнеция!

Изведнъж се сковах. Дори се боях да обърна главата си от страх, че вратът ми ще се счупи.

— Вие да нямате предвид обирача на банки, за когото вестниците пишат непрекъснато? — Думите излизаха с мъка от устата ми.

— Същият — отвърна Рендъл. — Крадецът на стотинки, който имаше бесния шанс да ни се изплъзне осемнадесет пъти.

Отпуснах се отново на стола и си придадох израз на учудване. Без да показвам и следа от обидата, която той нанесе на системата ми, попитах небрежно:

— Как би могла една фалшива банкнота да ви помогне, лейтенант? Струва ми се нелогично.

Той прехапа устни и вдигна поглед към една паяжина в ъгъла. Накрая каза:

— Това е една детска схема. Съвсем хлапашка и може би няма да даде резултат. Измислена е от аматьор, който изпрати идеята си в писмо до президента на последната банка, ограбена от шепнещия бандит.

Стоях притихнал, мъчейки се да не дишам силно.

— Глупава идея — продължи Рендъл, — обаче аз желая да опитам всичко. — Той ми хвърли колеблив поглед. — Поради това, че имахте известни неприятности във връзка с тази идея, мистър Кармайкъл, предполагам, че имате право да я чуете.

— С удоволствие — отговорих. — Всеки в града се интересува от Шепнещия.

— О, зная това. Работата е, че онази фалшива банкнота в аперитива е уловка.

Почувствах, че вратът ми изстива.

— Уловка? — повторих аз.

Той кимна.

— Трябва да ви кажа, че сега вече знаем твърде много за начина, по който действа този тип. Той например винаги говори шепнешком, за да прикрие гласа си при нападения. Винаги работи сам. Винаги се дегизира. Винаги взема пари само от едно чекмедже. Появява се по обяд в малките банкови клонове, в покрайнините. След осемнадесет обира това вече е известно. Тези неща са част от неговия начин на действие. Нали ме разбирате?

— Да, но не и за фалшивата банкнота.

— Ще стигнем до нея. Щом веднъж знаем начина му на действие, бихме могли да предвидим някои работи, нали? Предполагахме, грубо казано, кои банки би могъл да нападне скоро и дори към коя касиерка би насочил револвера си.

— Вие се шегувате — казах аз.

— Не. Това е част от маниера му. Той винаги заплашва жена, и то най-красивата в банката. Никога не напада мъж.

Втрещих се в него. Той ми разкриваше подробности за моята система, които аз самият не подозирах.

— Този тип, изглежда, е психопат — засмя се Рендъл — и изпитва удоволствие да плаши хубавите момичета. Както и да е, това е основното в капана с фалшивите банкноти, който му поставихме. Ние просто избрахме най-хубавата касиерка във всеки вероятен клон. Или, по-точно, тази която Шепнеция би взел за най-хубава, съдейки от проявените му предпочитания. След това ѝ дадохме малка пачка с пари, които да държи отделно от другите. Пачката съдържаше няколко истински банкноти от по десет и двадесет долара и между тях — две фалшиви петдесетачки, които взехме на заем от съкровищницата. Употребявани пари, нали разбирате? Не на пачка, а оставени свободно в чекмеджето, които не трябва да се пипат, освен ако се появи Шепнеция. Уговорихме се с всяка от тези касиерки, че ако се покаже на гишето ѝ около обед, да му даде всичките налични пари в чекмеджето и специално купчето с двете фалшиви банкноти, без да спори. Започвате ли да разбирате, мистър Кармайкъл?

— И още как — рекох с пресъхнало гърло. — Предполагам, че след това сте известили за пуснатите в града фалшиви банкноти и сте предупредили магазините и баровете да внимават?

— Правилно!

— Е — успях да се усмихна аз. — Затова барманът в Тасо ви повика тази вечер така бързо.

— Да. Тази петдесетачка, която е получил, предизвика алармата. Аз помислих, че най-после ще хванем Шепнеция, защото имаше две такива петдесетачки в парите, задигнати от него преди две седмици от Южния клон на Втора национална банка.

Почувствах, че ми се гади. Две фалшиви петдесетачки! Тогава другата все още се намира в хотелската ми стая. „Трябва да се махам оттук, помислих си панически. Трябва бързо да се прибера и да изгоря проклетата банкнота. Ще трябва и да напусна града.“

Телефонът на бюрото иззвъня. Рендъл вдигна слушалката и се заслуша в слабия глас, който идваше от другия край. Като свърши разговора, каза:

— Това се отнасяше до вас, мистър Кармайкъл.

— До мене?

— Моите момчета са посетили квартирата ви — тонът на лейтенанта бе почти виновен — и аз се страхувам, че барманът е прав.

Съдбоносни думи. Небрежно казани, но съдбоносни. Бях като гръмнат.

— Правили са ми обиск! — извиках аз.

Рендъл вдигна театрално ръката си.

— Всичко е редовно — произнесе той. — Те имат разрешение за претърсване. Имат го от един месец. Оставаше само да попълним вашето име. Барманът в Тасо ни го каза, когато се обади за фалшивата банкнота. Той знае името ви, изглежда, поради това, че някой ви е търсил там по телефона.

Студ полази по гърба ми. Опитах се да мисля, но Рендъл не ми даде възможност:

— Щом вече знаехме вашето име, бяха ни нужни пет минути, за да разберем къде живеете и да попълним бланката с разрешителното за обиск. Момчетата започнаха работа във вашия хотел, а аз пристигнах в аперитива.

— Но вие казахте, че не съм под арест! — Гласът ми звучеше пискливо. — Казахте, че не ме обвинявате в нищо!

— Не ви обвинявах тогава. Сега — да!

Направих всичко, което бе по силите ми.

— Вие ме доведохте тук под лъжлив претекст, лейтенант. Вие ме разпитвахте без присъствието на моя адвокат и без да ме информирате за правата ми.

Рендъл отново спусна клепачи.

— Не съм направил нищо подобно.

— Направихте го! Вие ме разпитвахте. Вие ме обвинихте, макар и косвено, че съм Шепнеция. Опитайте се да ме излъжете, за да призная.

— О, не! — Той бръкна в чекмеджето на бюрото си и извади магнетофон. — Тази лента ще потвърди, че повечето от въпросите бяха задавани от вас и признанията, ако има такива, бяха направени от мен. Нали ви разказах за малкия капан, който поставихме на Шепнеция.

Кога беше пуснал този магнетофон, мръсникът? Сигурно когато се наведе да хвърли изгорялата кибритена клечка в кошчето?

Направих още един опит:

— Вие нарочно ме задържахте тук, докато вашите хора претърсваха стаята ми.

— Признавам това — отговори той мазно. — А не искате ли да знаете какво са намерили?

Не отговорих.

— Ще ви кажа. Първо: една фалшива петдесетдоларова банкнота заедно с истински пари под дюшека. Банкнотата има сериен номер, доказващ, че е една от двете фалшиви банкноти, откраднати преди две седмици от Южния клон на Втора национална банка. Намерени са три перуки, три чифта изкуствени клепки, два комплекта фалшиви мустаци и бради в сходни цветове. Трето: един револвер „Колт“. Четвърто: папка с местни вестници, описващи подвизите на Шепнеция в продължение на две години. — Той ме погледна тъжно. — Да продължавам ли, мистър Кармайкъл?

Сломен, аз поклатих глава отрицателно.

— Сега можете да си вземете адвокат — каза Рендъл. — Вече ви обвиняваме в многократни въоръжени обири. Сега Върховният съд ще ви обкръжи с най-нежните си грижи. Защото сега, мистър Кармайкъл, е абсолютно сигурно, че ще прекарате известно време в дранголника.

— Не се съмнявам в това — отговорих аз. — Добре изпитано, лейтенант. Много хитро. Признавам, че добре ме изиграхте.

— Не бях аз, казах ви го. — Той отвори средното чекмедже на бюрото си. — Тук пазя оригиналното писмо, което подхвърли идеята. Бихте ли желал да го видите?

Той протегна листа към мен. Машинално го взех и прочетох няколко реда, написани с молив:

Драги господин президент на банката,

Аз зная как да измамите Шепнеция бандит. Когато нападне банката, вие бихте могли да му дадете фалшиви пари вместо истински.

Благодаря ви.

Ричард Стивънсън
деветгодишен

Хвърлих писмото обратно на бюрото му. Той ме погледна с неопределено изражение.

— Президентът на банката е започнал влог на името на младия Ричард Стивънсън по пет долара месечно — каза Рендъл. — Не е ли чудесно?

Съгласих се с него, но бихте ли ме упрекнали сега, че не обичам децата?

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.